

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

VESEL BOŽIČ
IN
SREČNO NOVO LETO
1991

ŽELITA UREDNIŠTVO IN UPRAVA S.D.

LETNIK XLII

DECEMBER 1990

ŠT. 12 NO. 12

NAJ PREBIVA MED NAMI

Ali še molite angelovo češčenje? Ali ga sploh znate? Pri tretji zdravamariji počastimo tisto božjo skrivnost, ki jo je tako slovesno razglasil apostol Janez in jo vsako leto tako zvesto ponavlja božič: "In Beseda je človek postala in se naselila med nami" (Jn 1, 14).

Kakšna Beseda je človek postala? Tista, ki jo v slovenščini pišemo z veliko začetnico, tista, ki je bila od vekomaj pri Bogu in je bila Bog: "V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Beseda je bila Bog." Tista, "po kateri je vse nastalo, in nič, kar obstaja, ni brez nje nastalo" (Jn 1, 1 in 3).

In Beseda, "polna milosti in resnice", se je naselila med ljudmi (Jn 1, 14). Resnično Emanuel, Bog z nami. Beseda se je naselila, svet odrešila, a ni odšla. Še prebiva med nami, še sveti kot luč v temi, še nas ljubi z najtoplejšo ljubeznijo.

Sedaj nam ni treba več spraševati, kje je Bog? Tu, med nami je. Vprašanje je le, ali smo Besedo sprejeli. O sprejetju tudi pričuje očividec Janez: "Tistim, ki so jo sprejeli, je dala pravico, da so postali božji otroci" (Jn 1, 12). Kako je pri nas s sprejetjem in pravico? Ali smo res božji otroci? Kaj bi odgovorili?

Naj se na obrazu kristjanu, ki vošči "Vesele božične praznike", pozna, da je božji otrok. Pozna naj se mu v očeh in v stisku roke, ko vošči sosedu božični mir. Do božičnega Boga imajo namreč vsi ljudje pravico. Naj ga torej dobijo tudi iz naših besed in rok! Bodimo oznanjevalci in nosilci Besede, učlovečene ljubezni!

Boga naj prinaša naš korak, ko hodimo božično razpoloženi drug drugemu, ko hodimo v cerkev, tudi ko hodimo na delo in k zabavi.

Boga bodi poln vsak človek, vsak mož in vsaka žena, mladenič in mladenka, vsak otrok. Poln ga bodi zdrav in bolni in umirajoči...

Božič ni folklor, zgolj domačnost, kultura ali navada. Krščanski božič je Bog na zemlji, Bog v srcih ljudi, Bog v naši hiši, v naši cerkvi, Bog pri našem delu in zaslužku, pri našem zdravju, pri naši bolezni, pri smrti in pri grobu.

Naj biva med nami in z nami!

O, sveta, presveta božična skrivnost! Pred tabo klečim in vate strmim.

Tone Zrnec

SLOVENIJA DANES IN JUTRI

Govor predsednika Slovenskega parlamenta.

dr. Franceta Bučarja,

v Torontu, 31. oktobra 1990.

Dragi prijatelji!

Naj vam najprej v imenu Slovenskega parlamenta, pa tudi v svojem lastnem imenu, prinesem najboljše želje tega parlamenta in tudi vsega slovenskega naroda, ker prihajajo ti pozdravi ne izseljencem, ampak lastnemu delu lastnega naroda.

Ne smatramo vas kot neki tuj del h kateremu je šele treba graditi mostove. Mogoče se je v preteklosti dogajalo nekaj podobnega zaradi dejanja in tudi politike bivšega režima. Mi hočemo ustvariti z vami na novo tisto enotnost, ki je nujno potrebna in ki vam tudi pripada, ker predstavljamo v bistvu Slovenstvo po vsem svetu, naj bo ta doma ali zunaj, saj smo vsi Slovenci - vsi smo eno!

Mislim, da je to ena izmed osnovnih nalog nove slovenske oblasti, da te mostove ne poruši, ampak da vse skupaj potegne k sebi.

Tukaj je bila postavljena trditev, da imamo Slovenci zaslugo, oziroma, da ima tudi ta, tako imenovana Slovenska opozicija, kateri sem tudi jaz pripadal, zaslugo, da smo zrušili komunistični režim v Sloveniji. To je res v veliki meri, pa tudi ni res, kajti ko je drevo enkrat do kraja trhlo, se tudi samo podre.

Namreč treba je vedeti, da se je komunistični režim trudil in si prizadeval z vsemi silami, da bi se ohranil pri krmilu in na oblasti, kar je pa popolnoma logično in razumljivo. Če se je kar naenkrat predstavil kot veliki, demokratični režim, ki je pripravljen tudi preizkusiti svojo moč na svobodnih volitvah, ki jih je seveda zgubil, je popolnoma jasno, da je to storil ne zaradi tega, ker so čez noč postali demokrati, ampak zaradi tega, ker enostavno niso mogli naprej več voziti.

To je popolnoma jasno in to ne samo v Sloveniji, ne samo v Jugoslaviji, ampak v vsej Vzhodni Evropi in tudi v Rusiji. In sicer zakaj? Gre namreč za to, da je osnovna filozofija, osnovni model, kako najbolje gospodariti, že v temelju zgrešen. Če je bistvo gospodarjenja "z najmanjšimi sredstvi doseči čim več", potem je popolnoma jasno, da mora komunistični sistem nujno propasti. Kajti bistvo komunističnega sistema komunistične Jugoslavije je bil v tem, da se vnaprej določi cilj. To je tako imenovano načrtno, plansko gospodarstvo. Vnaprej določenemu cilju se človek obnaša natančno tako kakor v kapitalizmu: z najmanjšimi sredstvi doseči ta cilj. Ker je cilj vnaprej postavljen, pomeni, da bom poskušal na eni strani ta cilj doseči, zame na čim bolj enostaven način. Na drugi

strani, da se bom prizadeval, da bo ta cilj tudi čim nižji. Nekoč je Krušček rekel, da bo socializem prehitel kapitalizem i.t.n.. Poslušajte, če se vsi v državi prizadevajo, da bi bili vsi v fazi, to je, da bi vsi počasi tekli, potem je popolnoma jasno, da ne bomo nobenega prehiteli. Zato se je vsak - od ministra navzdol do zadnjega delavca - prizadeval, ker je bil plačan od tega, ali je dosegel plan, to je, da bi bil plan čim nižji. Kako bi to moglo biti uspešno, če si je vsakdo prizadeval, da je čim manj naredil?

To izgleda, kot ena bolj ali manj posrečena šala, ampak v bistvu je to resnica. Žalostna resnica! In ko je enkrat ob tem gospodarstvu ta cilj že postavljen, potem si pa stalno prizadevaš, da boš dosegel ta cilj na čim lažji način. To se pravi, za isti cilj zaposliti čim več ljudi, za isti cilj porabiti čim več sredstev. Zato je bil tak gospodarski sistem ne samo gospodarsko neučinkovit, ampak tudi do skrajnosti zapravljen. To vsi vemo. Tudi vi to veste, kolikor je kdo imel kakršen koli stik s tem sistemom, bodisi kot opazovalec ali kot njegova žrtev.

Poglejte, to je in pomeni počasno izčrpanje življenjske sile posameznega gospodarstva in sploh

dalje na str. 2

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates:
\$15.00 per year
\$1.50 single issue

Advertising: 45 c per agata line

1987 - 1988
Member of Multilingual Press
Association of Ontario

Member of Canadian
Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada
Lastnik in izdajatelj Slovenska Narodna Zveza v Kanadi
646 Euclid Ave. Toronto, Ontario M6C 2T3
Edited by Editorial Board
Urejuje uredništvo Slovenske Države
Zastopnika:

Martin Duh
Calle 105, # 4311
1653 "Vile Ballotier"
Argentina

Ludvik Jamnik
79 Weston Ave.
Toronto, Ontario
M6S 4E2

FAX: 416-767-8999

Letna naročnina: Za Kanado in ZDA 15 dol., za Argentino in
Brazilijo po dogovoru. Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija
in druge države 12 dol. US. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva
naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

Wishing you a
Happy Holiday Season

Meilleurs souhaits
pour le temps des fêtes

Guar, uhla,
Caroline, Benedict
Mark
NICOLAS

SLOVENIJA DANES IN JUTRI... nadaljevanje s str. 1

narodnega obstoja. In natančno to se je zgodilo. Ko je enkrat prišla ta moč izčrpavanja do tiste točke, da ni šlo več naprej, so se morali vsi preživeli prenesti. Zato zelo lahko potegnemo točno vzporednico. Čim bolj je bil sistem tak, da je imel več življenjskih sil, več prostora, toliko dlje časa se je obdržal. Zato je, recimo, prišlo v neki mali Madžarski, ali Vzhodni Nemčiji do poskusov prevrata že zelo zgodaj. V Sovjetski zvezi se je obdržal ta sistem celih sedemdeset let. Danes je uničujoča moč tega sistema prišla tako daleč, da je celo Sovjetska zveza danes na tleh. Če pravim, da ni to nobena naša zasluga in da bi se ta sistem sam po sebi zrušil, je vendar treba nekoga, ki ga vendarle prekucne. Pa ne samo Slovenci imajo za to

zaslugo, da so začeli v Jugoslaviji ta proces, ki ga imenujemo "demokratska pomlad". Dejstvo je, da je Slovenija postala v Jugoslaviji tisti dejavnik, ki je izsilil to spremembo.

Pa ne samo to. Slovenci se lahko neskromno potrkamo na prsa, da imamo zaslugo, da smo praktično sprožili ta proces v vsej Vzhodni Evropi. Slovenci smo majhen narod, zato so pravzaprav začeli pripisovati uspehe teh sprememb v Evropi najprej Madžarom in tako naprej vsem drugim, samo Slovencem ne. Ampak prav Slovenci smo bili tisti, ki smo odločilni korak prvi naredili. Moram reči, da smo lahko Slovenci na to ponosni.

Danes gre pravzaprav še za naslednjo stvar. Gre ne samo za to, da spremenimo sistem, gre tudi za to, da mi ustvarimo novo videnje, novo vizijo nove družbe. Tudi v tem pogledu imamo Slovenci pionirsko vlogo. Če je za komunizem značilno po njegovi ideologiji, da hoče ustvariti novi raj na zemlji, družbo, ki bo umetno sestavljena, potem je popolnoma jasno: Če hočemo umetno obdržati neko novo družbo, moramo postopati podobno, kot če delamo neki stroj, avtomobil, ali karkoli. Če imamo sestavne dele, se morajo tisti sestavni deli tako obnašati, kakor mi želimo. Če delamo neki stroj, moramo v naprej računati, da se bo ta element, to železo, ta sestavina itd. obnašal tako, kot so inženirji projektirali. Če tega ne bi bilo, potem seveda ni mogoče nobenega novega stroja sestaviti. Taista filozofija je vklenjena tudi v komunističen sistem, namreč, da je treba družbo narediti kot nek stroj, da bo deloval tako, kot mi želimo. Zato je treba najprej človeku vzeti svobodo, kajti če se bo posameznik obnašal tako kot sam smatra, da je prav, potem mi ne moremo nikoli te umetne družbe zgraditi. Če hočemo graditi hišo in se vsaka opeka obnaša, kot se hoče, potem ne bomo mogli nikoli hiše zgraditi. Zato je moral komunistični režim posameznega človeka spremeniti v opeko, katero potem lahko uporabljamo istotako kot zidar. Zato je moral komunistični sistem odvzeti človeku svobodo, moral je biti antidemokratski, ne zaradi tega, ker bi to hotel, moral je biti po svoji filozofiji! Moral je biti totalitaran po svoji osnovni filozofiji. S tem je uničil tudi družbeno substanco samo. Zdaj ko pride do renesance, do ponovnega oživljanja demokracije, se mi sprašujemo z dejstvom, da imamo opravka z ljudmi, ki so bili 40, 50 let tlačeni. Gre za to, da ustvarimo možnost, da se ponovno uveljavijo kot svobodne osebnosti. Kajti demokracije ne moremo graditi z ljudmi, ki so kot osebe potlačeni, ki nimajo svoje hrbtenice. Če hočemo mi svojo hrbtenico, potem je treba možnosti, da se oni

MR. BRIAN MULRONEY,
MIN. PREDSEDNIK KANADE,
S SVOJO DRUŽINO

pojavi kot svobodne osebnosti v vsej svoji delovitosti, v svoji celoti.

Danes se soočamo v Sloveniji, Jugoslaviji in vsej Vzhodni Evropi tudi z renesanco, ponovnim pojavljanjem nacionalne zavesti. Na zapadu nam pravijo: "Kajpa je s temi ljudmi? Mi smo nacionalizem in podobne stvari pustili za sabo že pred petdesetimi leti. To je pojav iz preteklega stoletja!"

Vsa Evropa se zgraža, svet se zgraža, imeti opravka z nekimi Slovenci, ki bi radi šli proti vsemu temu procesu, ki bi se radi izločili iz Jugoslavije, izločili iz sveta. Skratka to je pojem, ki ga Zapad ne razume. Prav v tem primeru vam hočem pokazati, da tudi v tem primeru vršijo Slovenci pionirsko vlogo. Vstajenje nacionalnega ponosa, narodne zavesti, je pojav prav tega, o čemer sem vam prej govoril. Ta potlačena osebnost se mora ponovno vzdigniti. Narodni ponos je del človekove osebnostne identitete njegove osebnosti. Zato moramo danes dobiti dejansko možnost in pravico, da se zopet uveljavimo ne samo kot posamezniki, ampak tudi kot svobodni narod, ki lahko sam odloča o svoji usodi! V tem pogledu je naše slovensko prizadevanje za to, da se postavimo na lastne noge, da si ustvarimo lastno državnost, da lahko odločujemo sami v svojih lastnih zadevah!

Vprašanje, ki je usodnega pomena za vso Vzhodno Evropo in najprej za Jugoslavijo samo. Očitajo nam, da Slovenci podiramo Jugoslavijo. Zlasti Amerikanci nam to očitajo, češ: "Kaj počnete, mi smo za enotno Jugoslavijo". Tudi Slovenci pravimo, da mi nimamo ničesar proti Jugoslaviji. Ampak če smo za Jugoslavijo, jo želimo tako, da bo življenja sposobna. Življenja sposobna pa je samo taka, ki je grajena na interesih ljudi. Tudi interesih slovenskega naroda, če naj bo on član take skupnosti.

Jugoslavija je bila vseskozi zgrajena na domnevnih interesih, ki so jih drugi diktirali. Drugi so nam povedali, kaj je v našem interesu. Najprej velesile leta 1918. Od leta 1945. naprej so pa nas skozi prepričevali komunisti, ki so nam govorili, kaj so naši interesi in kaj je naša sreča. Če hočemo isto državo, mora biti zgrajena na spoznanju interesov.

Pred tremi tedni sem bil v Evropskem parlamentu, kjer so mi evropski parlamentarci rekli: "Mi želimo novo skupno Evropo. Ta Evropa mora biti zgrajena na skupnih interesih, drugače te Evrope sploh ni mogoče zamisliti".

To isto evropsko izhodišče uveljavljamo tudi mi v Sloveniji. Če bi jugoslovanska skupnost, kakršna koli že, zgrajena na kakršni koli ustavi, mora biti najprej zgrajena na skupnih interesih. To je temelj preoblikovanja ne samo Jugoslavije, ampak tudi

Vzhodne Evrope in tudi Sovjetske zveze. Tudi Rusija ne more obstati taka, kot je danes, caristični imperij pod drugo kuliso obliko. Tudi Jugoslavija ne more obstati, ker je prav tako - imperij - pod srbsko diktaturo. Mi hočemo oblikovati novo skupnost narodov, ki bo zgrajena na interesih posameznih, v to skupnost pripadajočih narodov.

S tem smo opredelili glavne cilje naše slovenske politike. Mi hočemo imeti demokratično, svobodno družbo, kjer bo družba uspevala zato, ker se vsak posameznik prizadeva, da bi ta družba najprej osebne interese zadostila in pa interese skupnosti. Skratka: mi hočemo bolje živeti in zato hočemo imeti pravico, da sami odločamo o svoji usodi!

Kar se pa tiče politike, na tej poti nam pa stojijo precej težke ovire. Prvič moram povedati, kako je sploh prišlo do sedanje slovenske vlade.

Sedanja slovenska vlada je nastala na temelju svobodnih volitev. Ker smo prišli na oblast na temelju svobodnih volitev, smo morali priznati pravico tudi bivšemu režimu, da se udeleži teh svobodnih volitev. Če smo na to pristali, smo se soočili z režimom, ki je imel prvič na samih volitvah vse prednosti, ves denar, ves aparat, vsa sredstva obveščanja, vso televizijo, i. t. n. Če smo se mi hoteli soočiti z njimi, smo bili pravzaprav kot David in Goljat. Če smo mi potovali kamor koli, smo morali potovati na lastne stroške. Na drugi strani je ta režim še zmeraj v stanju, da v veliki meri vstrahuje velik del prebivalstva. Vsa državna administracija, ki pa ni majhna v tem sistemu, je bila pod strahom: "Kaj če zmagajo Demokrati - bomo potem brez službe?" Vem iz lastnega kraja za ljudi, ki hodijo v cerkev, ki nimajo ničesar s tem režimom, so volili Kučana... "Kajpa, če se kaj zgodi? Dajmo biti pametni..." Pa ne samo to. Več ali manj vsa Dolenjska je volila Kučana. Na prvi pogled tega ni mogoče razumeti. Vendar je treba razumeti, ker ljudje so bili še zmeraj pod vtisom vsega tistega nasilja in prisile, da "zavsak slučaj moramo biti pametni..."

Danes je Slovenija edina dežela - če ne govorimo o Romuniji - v vsem Vzhodnem sistemu, ki ima za predsednika predstavnika komunistične partije. Kar je poleg tega še posebno zanimivo, naša demokratična znaga je v teh okvirih bila sorazmerno pičla. Mi imamo v parlamentu samo 55% glasov. Zaradi tega smo danes vsi v položaju, da ne moremo skozi parlament spraviti nobene stvari zoper katere je opozicija - pa tudi obratno seveda. To nas na določene stvari paralizira. Druga stvar, ki nas onemogoča in na katero smo v bistvu ponosni, je v tem, da smo se mi postavili na stališče, da nismo prišli na oblast zato, da en režim zamenjamo z drugim. Mi smo prišli na oblast zato, da stvari spremenimo. Mi nismo za to, da bi dalje na str. 3

SLOVENIJA DANES IN JUTRI...

nadaljevanje s str. 2

uporabljali iste metode, ki jih uporabljajo komunisti. Mi hočemo kot demokrati tudi demokratično izvesti ta proces in to zahteva, seveda, da gremo bolj počasi, da gremo bolj previdno in predvsem pa - humano. Nadalje taista stvar ima za posledice za nas, to je, za našo novo demokratično oblast, še druge, težje posledice, kajti ta režim nam je zapustil pošastno dediščino.

Vse naše gospodarstvo je pred bankrotom in vse družbene službe so praktično v svojem delovanju onemogočene. Pa ne samo to. Nateka je tudi tista instanca, na katero so Slovenci posebno bili ponosni, ki je tudi vam v ponos in ki je zmeraj Slovencem služila kot najboljši pasport v katero koli deželo. Pasport Slovenca ni tisti rdeči pasport, ampak njegova pridnost, sposobnost, delovoljnost, smisel za disciplino, za delo - in to je bil naš pasport, kamor smo šli. Slovenci so bili povsod vpoštevanja vredni. Prav ta sestavina slovenskega nacionalnega karakterja je ne samo ogrožena, ampak je v veliki meri izginila, v veliki meri erodirala. Kajti ta delovna etika nima opravka z generacijami, ki so danes pri polni moči, ki niso nikoli videli drugega sistema kot komunističnega. To so tiste težave, s katerimi se mi borimo in katere noč in dan izkorišča prav tista opozicija, ki je te razmere ustvarila. Ljudje bi radi spremembe v večjo zavest, ko smo ustvarili novo oblast, da bo to spremenila. Ljudje sprašujejo: "...Saj niste še nič spremenili; saj je ravno tako, kot je bilo..." Pa res je tako, kot je bilo - še slabše je - in opozicija to zelo spretno izkorišča. Jaz priznam, boljše gotovo ni - bo pa še slabše. In sicer zakaj? Če hočemo dvigniti raven našega gospodarjenja, če hočemo dvigniti produktivnost in uspešnost gospodarjenja, potem je popolnoma jasno, da ne moremo mi nadaljevati tistega sistema gospodarjenja, o katerem sem prej govoril, ki je sam po sebi povzročil to: "čim več ljudi imaš zaposlenih, tem bolj komot boš ti notri delal...". Zato je v vseh naših podjetjih skoraj ena tretjina ljudi preveč zaposlenih. Kam s temi ljudmi? Ali naj jih enostavno na cesto postavimo?

Hkrati ob tem obubožanem gospodarstvu, kakršnega imamo, nimaš ti sredstev za "unemployment compensation". Teh sredstev sploh ni. To ne predočim, ker se hočem samemu sebi smiliti, ampak da predočim, pred kakšnimi velikanskimi težavami se ta oblast nahaja in kaj še mora storiti.

Sedanja zvezna oblast je praktično postavila vse slovensko gospodarstvo, - celo tisto, ki je bilo najbolj uspešno, "ponos Slovenstva, ki je izvozno usmerjeno, ki izvažajo - v tak položaj, da je pred bankrotom. Naš sistem, to je sistem, ki so ga nam usilili iz Beograda, je tak, da čim več neko podjetje izvozi, več ima izgube. Zalostna resnica! To je posebna gospodarska umetnost, da je tisti, ki je najbolj uspešen, najbolj kaznovan.

Skratka: mi smo privezani na te prazne jasli s celo vrsto verig. Te vezi je treba najprej potrgati, to pa ni enostavna stvar. Mi smo na tej poti že zelo daleč prišli. Mi smo se že odločili, da enostavno pravnega sistema, ki nam ga predpisujejo iz Beograda, ne bomo več upoštevali. Očitajo nam, da je to protipostavno. Priznam, res je. Ampak v okviru te ustave, ki je postala tako nedemokratična, na vratu brez prestanka, da ne moreš brez dovoljenja svojega gospodarja ničesar narediti - toliko časa s tako ustavo ne moremo ničesar delati. V tem pogledu smo mi sprejeli vrsto ukrepov v slovenski skupščini v zadnjem času, ki nas spravlja že v direkten konflikt z zvezno vlado v Beogradu. Mi smo se namreč postavili na stališče in to smo tudi v našem parlamentu sprejeli kot sklep, ki je obvezen: Prvič, da mi sploh ne gremo več na nove zvezne volitve - to enostavno nas ne zanima več. Drugič, da mi sploh ne priznavamo več ne zvezne skupščine, ne zveznega predsedstva kot tistega moderatorja, ki naj bi preuredil Jugoslavijo.

Mi smo se postavili na stališče: Najprej v vseh jugoslovanskih republikah svobodne, demokratične volitve, na podlagi katerih se lahko šele izvoli legitimne predstavnike, ki so sploh sposobni delovati v imenu svoje republike. Kajti doslej imamo v republikah - razen v Sloveniji in na Hrvaškem - predstavnike bivšega režima, katere smatramo, da sploh niso legitimni, legalni predstavniki in se z njimi sploh pogovarjati ne moremo, ker ne predstavljajo svoje republike. Šele ko bodo izvoljeni legitimni predstavniki, smo mi pripravljeni se z njimi pogovarjati o morebitni, možni novi konfederativni Jugoslaviji, kar pa pomeni predhodno vzpostavitev samostojne slovenske državnosti.

Torej to so naša izhodišča, ki se nam zdijo povsem pametna. Ampak ob teh pozicijskih stališčih se srečujemo z drugo protipametjo, ki jo predstavlja vojska. Ali smo mi to sposobni izpeljati, če imamo za sabo vse to? Moram reči, da smo tudi v tem pogledu naredili napredke. In sicer kakšne? Mi smo se prvi oglašili, da ne bomo naših fantov več pošiljali v vojsko. Kolikor sedaj vojsko rabimo, ker se soočamo z groznimi pritiski, hočemo imeti vojsko, ki bo v Sloveniji samostojno organizirana in pod slovensko komando. To nismo samo rekli, to smo tudi storili. Mi smo dejansko enostavno odstavili, sicer Slovenca, - generala, ki je bil samo srbski eksponent - in postavili svojega, lastnega

1990 LASTNIŠKO OBDAVČENJE

Letni seznam za obdavčenje (Assessment Roll), ki vpiše ocenjeno vrednost od vsakega imetja v vaši občini, bo izročen vašem občinskemu uradniku 18. decembra 1990. Vsota lastniških davkov (občinski in šolski) ki boste plačali na vaš dom, ali na vaš poklic v 1991 je določen ko množite vašo ocenjeno vrednost krat carino (mill rate) ker je računana pri občini. Carina je temelj na denarnih potrebah pri vaši občini, okraju in šolskem odboru.

Omemba za Lastniško Ocenitev

Omembe za lastniške ocenitve (Notice of Property Valuation) so poslani k lastnikom in najemnikom prej kot izročitev seznama za obdavčenje samo če nekaj informacij ki so priključene so se spremenile čez leto, kot ocenjena vrednost, šolska podpiranja, naslov, ali če so odložili priziv za svoje 1990 lastniško obdavčenje.

Sprejem za Informacije

Če ste dobili lastniško ocenitev, je lahko da imate vprašanje o vaši ocenjeni vrednosti. Če imate vprašanje, pridite na sprejem (Open House) za informacije. Ocenjevalec od krajevnega urada od Ministrstva za Dohodke bo na razpolago da lahko razloži vašo ocenitev, odgovori vaša vprašanja in spremeni kakršnekoli ne-točne informacije na vašem imetju.

Če imate vprašanja ampak ne morete priti na

sprejem, kličite ali obiščite Krajevni Urad za Obdavčenje (Regional Assessment Office).

Datum in prostor za sprejem pri vaši občini, in naslov za urade za obdavčenje so omenjene spodaj.

Vložiti Priziv za Obdavčenje

Če še niste zadovoljni z vašim obdavčenjem po sprejemu ali po stiku z Uradom za Obdavčenje lahko vložite priziv na Odbor za Obdavčne Revizije. Priziv mora biti predložen v ena in dvajsetih dneh po izročitvi seznama za obdavčenje.

Za vložiti priziv, rabite formular na drugi strani vaše omembe za lastniško ocenitev, pišite pismo, ali rabite formular "Omemba za Vložiti Priziv" (Notice of Appeal). Ta formular in naslove od Odbora za Obdavčne Revizije (Assessment Review Board) so na razpolagi na sprejemih, na Krajevnih Uradih za Obdavčenje, ali pri vašem občinskem uradu.

Zadni datum za vložiti priziv je 8. januarja 1991.

Načrt za Sprejeme

CITY OF TORONTO.....	Ponedeljek 3. decembra do četrtek 6. decembra, 9 a.m. do 8 p.m. Petek 7. decembra, 9 a.m. do 4 p.m.	CITY OF TORONTO REGIONAL ASSESSMENT OFFICE Suite 300 90 Eglinton Ave. East Toronto, Ontario M4P 3A5 (416) 486-6300
CITY OF NORTH YORK	Ponedeljek 26. novembra do četrtek 29. novembra, 9 a.m. do 8 p.m. Petek 30. novembra, 9 a.m. do 4 p.m. Ponedeljek 3. decembra in torek 4. decembra, 9 a.m. do 8 p.m.	CITY OF NORTH YORK REGIONAL ASSESSMENT OFFICE 55 Doncaster Avenue Thornhill, Ontario L3T 1L7 (416) 889-9503
CITY OF SCARBOROUGH AND BOROUGH OF EAST YORK	Ponedeljek 26. novembra do četrtek 29. novembra, 9 a.m. do 8 p.m. Petek 30. novembra, 9 a.m. do 4 p.m. Ponedeljek 3. decembra in torek 4. decembra, 9 a.m. do 8 p.m.	CITY OF SCARBOROUGH AND BOROUGH OF EAST YORK REGIONAL ASSESSMENT OFFICE 7 Overlea Boulevard Toronto, Ontario M4H 1A8 (416) 423-1240 (416) 423-1706
CITY OF ETOBICOKE AND CITY OF YORK	Ponedeljek 26. novembra do četrtek 29. novembra, 9 a.m. do 8 p.m. Petek 30. novembra, 9 a.m. do 4 p.m. Ponedeljek 3. decembra in torek 4. decembra, 9 a.m. do 8 p.m.	CITY OF ETOBICOKE AND CITY OF YORK REGIONAL ASSESSMENT OFFICE 4 Eva Road Etobicoke, Ontario M9C 2A8 (416) 621-9400 (416) 621-7181

Ministry
of
Revenue
Ontario

človeka, Slovenca. To je velik izziv naši jugoslovanski vojski, ki tega izziva ne more sprejeti. Torej ta vojska nam je potem zasedla štab naše slovenske pripravne obrambe, kar seveda je bila pravzaprav bolj opereta kot napad. Mi smo ta naš štab prenesli en dan prej drugam, tako da so prišli v prazno stavbo, ki jo še danes ščitijo in varujejo z vsemi vojaškimi silami. Prisiljeni smo bili potem rabiti agregat, ker smo jim medtem odklopili elektriko in plin. Nastane zdaj vprašanje, ali je seveda mimo tega vojska sposobna intervenirati v Jugoslaviji? Spomnite se kakšno je bilo mogoče takrat, ko se je ta opereta vršila, ker so vsi bili prepričani, da sedimo pred nevarnostjo vojaškega udara. Grozijo še sedaj. Torej mi v Sloveniji ocenjujemo, da ta vojska ni zmožna vojaškega udara in

enostavno ni sposobna. To niso samo naše sanje, kar bi želel, to je po naših uradnih ocenitvah tudi zelo stvarna in dejanska ocena. Lahko se pri tem motim, upam, da se ne!

V vsakem primeru stanje v Jugoslaviji je danes tako, da ta država, taka kot je, ne more več naprej obstojati. To je popolnoma jasno. Ta država ni sposobna preživeti. Če bomo Slovenci zaživel kot samostojen narod, suveren narod, potem je popolnoma jasno, da moramo imeti svojo državnost in na osnovi tega se zgovarjamo lahko, ali želimo živeti v konfederaciji z drugimi pa tudi s kom. To vprašanje puščamo odprto. V vsakem primeru pa o tem odloči slovenski narod na referendumu, če hoče biti samostojen. Niti skupščina

dalje na str. 4

SLOVENIJA DANES IN JUTRI...

nadaljevanje s str. 3

nima pravice v tem pogledu spremeniti kakršno koli samostojno odločitev. Skupščina v tem primeru samo lahko predlaga, ljudje sami morajo odločiti, kaj želijo.

Amerikanci so temu procesu nenaklonjeni. Tako daleč smo prišli danes, da Amerikanci pravijo: "...dobro je, mi se bomo pač sprijaznili s tistim, kar se boste v Jugoslaviji sami zgovorili..." So mi pa zelo jasno v "National Security Council" v Washingtonu rekli: "Dobro, mi se bomo pač sprijaznili s tem, kar boste naredili. Če boste Slovenci odstopili, tudi s tem se bomo sprijaznili. Ampak povemo vam zdajle naravnost, da vam ravno ne bo privoščeno "soft landing". /Tako stališče je menda zastopal namestnik zunanjega ministerstva, Lawrence S. Eagleburger, bivši ambasador v Beogradu, pozneje pa menda eden izmed direktorjev ameriške agencije, ki je razpečavala avto "Yugo 50", a je menda bankrotirala. Zadnje čase pa tudi Eagleburger začne menjavati svoje mnenje. Op. uredništva/

Vidite, to so te stvari, s katerimi se sedaj soočamo. Če hočemo v tem pogledu prebiti sedanjo situacijo, v kateri smo, moramo iskati nove rešitve. Nove rešitve seveda v novem gospodarskem sistemu, pri nas na naslonitvi na Evropo, kar pa seveda zahteva določen čas. V demokraciji še posebej zahteva tudi razumevanje od strani drugih. Kajti mi moramo sedaj ta čas, ki imamo pred seboj izkoristiti predvsem za to, da se vzpostavimo kot samostojna država. To gre za vprašanje predvsem gospodarstva, to gre za vprašanje denarnega, bančnega sistema, to gre za vprašanje delitve premoženja, to gre za vprašanje dolgov itd.. Skratka: mi moramo ta vmesni čas izkoristiti, kajti če pridemo goli in bos v svobodo, nam ne bo uspelo. Mi moramo ustvariti potrebne možnosti, ustvariti potrebne razmere, da bomo lahko iz tega novonastalega položaja vstopili v novo bodočnost.

Pri tem moram reči, da je tudi naš odnos do naših ljudi, ki so zunaj, prav tako potreben bistvene spremembe. Mi vas ne smatramo več, kot sem že v začetku rekel, ne smatramo več samo kot neko ljudstvo, ki je šlo preko Črnega ali Rdečega morja, ki nas ne zanima prav preveč, ki ga včasih lahko izkoristimo za svoje potrebe, še posebej če nam kakšen denar da. Ne, nikakor ne! Naš odnos se mora bistveno spremeniti. Mi od vas ne terjamo denarja, ne pričakujemo in tudi sramotno bi bilo, da bi ga! Mi od vas zahtevamo tisto sodelovanje kot zahtevamo od slehernega Slovenca, tisto razumevanje tisto medsebojno pomoč in ljubezen, ki sega preko denarja in je bistveno več.

V tem pogledu moram reči, kar sem že danes delno povedal, da ugled, ki ste si ga ustvarili v tej državi, so lastnosti, ki so značilne za Slovenca. Ne samo je tisti 'pasport', ki vam odpira vrata povsod, ampak je vendarle v velikem nesorazmerju s tistim, kar vi dejansko predstavljate, kar vi dejansko pravzaprav lahko uveljavite. Vi lahko kot strnjena, homogena slovenska skupnost nastopate, vi ste prvi, ki to lahko naredite, tudi kot pomembna politična sila. Kajti Slovenci smo vedno bili sicer pridni, disciplinirani in ubogljivi, ampak zmeraj v podrejenemu položaju.

Gre za to, da se mi Slovenci uveljavimo v svetu tudi kot absolutno samostojen dejavnik, ki lahko posega tudi v oblikovanje razmer tiste dežele v kateri živi in to moramo doseči. To pa dosežemo samo lahko s skupno povezavo. Ne da smo razbiti v male grupice in tako naprej... karsamo po sebi ni slabo, ampak da imamo neko skupno osnovo, cilje, prizadevanja. Še eno bi moral posebej povedati. Zakaj pa tako spremenjen odnos do tega, kar smo doslej imenovali Slovenci S.P.E.. S.P.E. je izraz, ki ga jaz nočem več uporabljati.

V preteklosti smo Slovenci hodili s trebuhom za kruhom, predvsem zaradi ekonomskih razlogov. Neposredno po vojni so bili žrtve ideoloških norosti.

USTAVA SLOVENIJE IN SLOVENSKA EMIGRACIJA

Tone Študel

Slovenski narod preživlja zadnjih pet let tako velike spremembe, kot jih ni še nikdar prej v tako kratkem obdobju. Četudi ga je polstoletno komunistično eksperimentiranje moralno in gospodarsko skoraj popolnoma uničilo, mu je zgodovinska navezanost in geografska soseščina Srednje Evrope dala možnost doznati, kako kritično zastaja v svojem potencialnem razvoju zaradi vsiljenega totalitarnega sistema in pa tudi zaradi svojega političnega priklopnenja na Jugoslavijo, v kateri je morala finančno podpirati gospodarsko indolentni jug ter prenašati bizantinsko družabno miselnost in biti kulturno ogrožena po srbskih hegemonističnih težnjah. Ko so se začele kazati razpoke na komunističnem sistemu, je bila Slovenija vključ v svoji majhnosti med prvimi narodi, ki so se začeli vedno bolj upirati suženjstvu ideologije. Vsi smo ponosni, da je slovenski narod pokazal veliko mero enotnosti v spoznavanju, kaj so njegove največje ovire in kje so zato njegove prve naloge. Četudi je ta razvoj zahteval nekaj demonstracij, je vendar potekal v elegantni kombinaciji odločnosti in kulturnega vedenja, kar je brez dvoma pripomoglo, da zunanji svet ne najde v slovenskih akcijah nobene napake.

V tem stoletju smo Slovenci imeli dve priliki, da se osamosvojimo. Obe sta bili povezani s koncem svetovnih vojn, ko so velesile odločevale nove državne kombinacije in nova - večinoma prisiljena - razmerja ter vsiljeno ideologijo. Po prvi svetovni vojni je londonski pakt obljubil del slovenskega ozemlja Italiji, Koroško pa izgubili, ker najsevernejši del Slovenije ni smatral posebej privlačno "ujedinjenje" v kraljevino SHS, ki je bila po velesilah načrtovana kot nagrada in zaupanje Srbiji, ki bo znala držati do takrat avstrijske pokrajine na pravi poti. Treba pa je tudi takoj priznati, da je bilo tudi dosti krivde pri Slovencih samih, ko so sanjali svoje panslovanske sanje in oklevali ter zamujali utrditi svojo suverenost z dejanji doma in pri zelenih mizah.

Ob koncu zadnje vojne pa tudi ni bilo veliko boljše: voditelji na obeh straneh državljanske vojne niso niti poskušali - seveda iz različnih vzrokov - odločno afirmirati suverenosti Slovenije, vsaj v okviru Jugoslavije, čeprav so že spet velesile na Jalti ignorirale zahteve po popravni mej, razen tistih, ki so bile na račun Nemčije ali pa bile tako očitno krivične kot v slučaju Slovenskega Primorja.

Uvodoma omenjeni pretresljaji sedaj nudijo Sloveniji tretjo priliko, ki bi pa znala biti tudi zadnja, če se ne reši oklepov, ki so uduševali njeno samobitnost. Upajmo, da je zgodovina v resnici učiteljica narodov. V teh trenutkih je treba pregledati in preštudirati vse napake preteklosti, da se spet ne ponovijo. Tudi cilj mora biti jasen: osamosvojitve, suverenost, gospodarji v svoji hiši! Vse drugo pride potem, ker izhaja iz tega. Posebno pa se je treba zavedati, da bo vsaka polovičarska ureditev, četudi mišljena kot začasna, usodna. Pot do cilja pa mora biti dobro premišljena,

hitrost do njega uravnavana po prilikah, ki ne smejo biti zamujene, in po ovirah, ki morajo biti predvidevane in učinkovito premagane. Uspešen proces tudi zahteva, da je slovenska javnost v vsakem trenutku objektivno obveščena o dogajanjih in izbirah ter iz njih izhajajočih posledicah. Vedno se je treba zavedati, da bo nastopalo mnogo krivih prerokov, kakor tudi da za resnico, poštenost in vztrajnost ni nobene zamene. Pri tej graditvi poti do cilja pa bo treba posvečati pozornost na tri strani: slovensko skupnost, sedanje partnerje v Jugoslaviji in mednarodno občestvo, v tem redu, vendar po zmanjševani meri. Vsi Slovenci morajo biti končno prepričani, da bodo maksimalne koristi Slovencev dosežene le s samostojnostjo. Sedanje partnerje in sosedje je treba zagotoviti ne samo, da njih legitimni interesi niso ogroženi ampak še bolj zajamčeni. Od velesil in od drugih držav se ne more pričakovati kakega vnaprejšnjega prikimovanja ali celo blagoslova. To bi bilo po mednarodnem pravu nedovoljeno in vrhu vsega so te države pripomogle ustvariti sedanje stanje. V mednarodnih odnosih ne obstajajo prijateljstva, ampak le koristi. Ko bodo uvideli, da jim je Slovenija večji plus kot samostojna država kot pa del nemirne in nezanesljive unitarne Jugoslavije, bo Slovenija priznana kot fait accompli.

V postopku k suverenosti je odločilnega pomena dvoje dejanj. Prvo je plebiscit o suverenosti, da izpriča in overovi obseg želje po osamosvojitvi, drugi je pa referendum sprejetja predlagane ustave. Brez dvoma so gotove prednosti v združitvi teh dveh dejanj v enega. Zdi se pa, da bodo morali Slovenci voliti dvakrat, ne samo ker sedanji osnutek ustave potrebuje še nekaj objasnjen in popravkov, ampak tudi da prebivalci Slovenije pred svetovno javnostjo najprej izrečejo s kvalificirano večino, da hočejo na svoje, v svojo državo. To je v sedanjih razmerah zelo potrebno, da se doma, v Jugoslaviji in pred ostalim svetom razblinijo vsi dvomi, kaj je resnična volja naroda. S to gesto bodo izpričali, da so upravičeni imeti mednarodno zagotovljeno pravico do osamosvojitve.

Slovenija je bila v Jugoslaviji prva, ki je imela svobodne volitve in že sedaj tudi prakticira spoštovanje človekovih pravic. Tudi njen ustavni osnutek kaže, da bo v vsem moderna demokratična država. Z vsemi temi kvalifikacijami imela Slovenija možnost pridružiti se Evropski Skupnosti. Jugoslavija kot taka, s komunističnim režimom v Srbiji in srbskim tlačenjem osnovnih človekovih pravic na Kosovu, pa je ne bo imela v doglednem času. Slovenija ima zato dosti vzrokov da pospeši korake in da se distancira od homatij, ki so možne na Balkanu. Vse ankete, izpeljane zadnje čase, kažejo, da bo referendum o osamosvojitvi dosegel okrog 80 odstotkov pozitivnih glasov. Taki afirmaciji bo težko ugovarjati in tudi mednarodni forumi je ne bodo mogli ignorirati, vsaj za dolgo ne.

Četudi je glavni namen tega predavanja razpravljati o predlagani slovenski ustavi, se mi je zdelo primerno

Gre za spremenjen položaj Slovencev v svetu. Če hočemo danes Slovenci obstajati v gospodarstvu, v znanosti, v kulturi, se ne moremo zapirati. Mi moramo ven iti, naši ljudje morajo ven iti, ustvarjati zunaj slovenskih meja prostor za uveljavitev našega slovenskega Duha, za našo podjetnost. Sem že enkrat povedal in se upam še enkrat ponoviti: Vi ste Slovenci prav v Kanadi prvi primer, kjer ste prebili ne samo te stare klišeje o slovenski pridnosti, discipliniranosti, ki so vedno bili zvezani z delovnem položajem. Vi ste dokazali, da ste kot Slovenec tudi gospodarsko uspešen, da je Slovenec podjetniško sposoben, pa se tudi lahko samostojno uveljavlja in živi, brez da bi bil podrejen komu drugemu. To ste pravzaprav vi prvi uveljavili. To je samo en primer tistega, za kar moramo Slovenci vsi enako delati. Torej zato bo bivanje Slovenca izven svoje lastne ožje slovenske domovine normalen način bivanja Slovenca danes v svetu. To je tista velika razlika, ki je danes pravzaprav še nismo dojeli do kraja, ker niti v Sloveniji ni še dosti dojeta, ki pa je vendarle značilnost našega bodočega življenja. Slovenci kot majhen narod, vendarle sposoben, ustvarjalni, mora v svet. Tudi v svetu se razmere spreminjajo in tudi Amerikanci in zapadnjaki tega procesa še niso dojeli.

Danes enostavno ni mogoče več živeti v zaprtosti, v samozadovoljstvu, v neki avtarkiji in da prihajamo po neki vzporednici v tisto fazo, kot smo nekoč že v Srednjem veku, ko je vsak posameznik nosil svoje pravo s seboj. Prihajamo v dobo, ko bo vsakdo nosil tudi svojo narodnost s seboj, ne glede na to, kje dela.

Če je različnost bistvo napredka, potem so naša stremjenja ne samo obrambnega značaja, ampak naša stremjenja predstavljajo tisti dejavnik, ki nam odpira pot v bodočnost. Pri čemer smo prav mi spet tisti, ki na tem področju odpiramo pot v to novo bodočnost.

Prav lepa hvala za potrpljenje.

PRIREJENO PO TRAKU.
(Ing. Leander Škof)

podati v uvodu nekaj miselnih in zgodovinskih zvez in ozadij. Osnutek ustave vsebuje toliko tem, da bi se jih bilo nemogoče vseh dotakniti v odmerjenem času. Slovenski poslanci jo že debatirajo en mesec, kar ni presenetljivo, če pomislimo, da je prva in da ni mogoče priti na dan s tekstom, ki bi bil le povzetek vseh obstoječih modernih ustav. Vsaka država ima svoje značilnosti, svoje probleme in svoje cilje, ki se pa morajo odsevati v ustavi.

Ustava je fundamentalen zakonik suverene države, ki - definira ustroj njenih glavnih institucij ter njihovo delovanje: državni zbor, državni svet, predsednik republike, javna uprava in pravosodje;

- določa podrejene samoupravne enote in njihov pristojnost, to so občine in mesta;

- opredeli osnovne človekove pravice in svoboščine: osebne pravice, politične pravice, ekonomske, socialne in kulturne pravice.

Ker je ustava vrhovni zakonik države, pomeni, da noben zakon ne more biti v njo v opreki, nasprotno, služi jim za temelj. Ker vsebuje bazične aspiracije državljanov, je zamišljena kot trajna listina in veljavna le, če je sprejeta na podlagi splošnega ljudskega glasovanja.

Predlagana ustava Slovenije ima, kot ustave mnogih drugih držav preambulo, v kateri so izražene predpostavke, na katerih slonijo njena določila:

- svetost življenja in človekovega dostojanstva,
- temeljne človekove pravice in državljanske svoboščine,
- temeljne pravice vsakega naroda do samoodločbe,
- zgodovinsko dejstvo, da smo Slovenci s lastnimi močmi oblikovali svojo narodno samobitnost in uveljavili svojo državnost,
- z namenom, da ob spoštovanju dediščine slovenskega naroda

zagotovimo kulturni, ekonomski in socialni razvoj Slovenije...

V razliko s to, je kanadska preambula zelo kratka: "Ker je Kanada ustanovljena na načelih, ki priznavajo vrhovno oblast Boga in vlado zakonov..."

1. DRŽAVNA UREDITEV Slovenije sloni na ločitvi zakonodajne, izvršilne in sodne oblasti, s predsednikom na čelu. Glavne značilnosti te uredbe so:

a. Enodomni državni zbor kot najvišji predstavniški in zakonodajni organ države. Zbor sestoji iz 120 poslancev, izvoljenih za 4 leta po splošnih, neposrednih in tajnih volitvah. Poslanci uživajo imuniteto glede izjav ali glasovanja v zboru.

Kar se tiče zakonodajne dejavnosti državnega zbora, ustava določa, da zakonodajno pobudo lahko začne vlada, vsak član zbora ali pa državni svet ter celo 1000 volilcev.

Zakonske predloge prouči pristojna komisija zbora in ga predloži s svojim poročilom zboru. Če zakonski predlog volilcev ni sprejet po zboru, se mora izvesti o predlogu referendum, ki ga pa lahko uporabi tudi

dalje na str. 5

USTAVA SLOVENIJE ...

nadaljevanje s str. 4

vlada, če njen predlog ni sprejet po zboru.

b. Ustava predvideva še eno institucijo v sklopu zakonodajnega področja, ki ni znana na tem kontinentu, to je, državni svet, s 30 člani, izvoljenimi za dobo 6 let, z volitvami, na katerih se vsake dve leti izvoli ena tretjina članov. Člani sveta so:

- predstavniki organizacij, skupnosti in ustanov, ki so nosilci

gospodarjenja,
- javnih in drugih ustvarjalnih dejavnosti, ki kot take dajejo

zaposlitev;
- delojemalcev,
- samozaposlenih,
- kmetijstva in

- občin.

Vloga državnega sveta je:

- dati mnenje vladi v vseh najpomembnejših odločitvah, posebno o

proračunih in tistih zakonih, ki gredo na referendum,
- dati preko vlade ali direktno državnemu zboru predloge zakonov,

- izraziti mnenje o zakonih predno so razglašeni.

Iz tega je razvidno, da ima državni svet važno nalogo v izražanju nasvetov in v interveniranju za interese važnih družbenih skupin. Ta sistem zmanjša možnost obstoja zakulisnih pritiskov (lobijev), ker zagotavlja, da so vsi posebni interesi izraženi javno. Zdi se mi, da ima ta ustanova prednosti pred našim senatom in tudi ker daje nasvet že v formativnem stadiju zakona.

c. Predsednik republike je šef države, izvoljen za 7 let v neposrednih, splošnih volitvah in je pristojen za:

- razpise volitev v državni zbor,
- imenuje predsednika vlade in sprejema njegovo ostavko,

- razglašča zakone v roku meseca dni po sprejetju,

- razpisuje referendum,

- imenuje višje državne funkcionarje, itd..

Vloga predsednika republike je torej bazično predstavniška.

Iz predloga je razvidno, da ustava zagotavlja, da bodo zakoni v resnici izraz ljudske volje. Je pa vsaj za nas v Kanadi presenetljivo, da je referendum možno ali celo treba uporabiti v tako velikih primerih. Upati je, da se ta možnost ne izrabljala za obstrukcijo. Zdi se mi pa - spet gledano iz severno-ameriškega standarda - da je število poslancev precej veliko, eden na vsakih 14,000 prebivalcev. Če bo v zboru tudi obstajalo večje število strank, katerih koalicije se lahko menjajo od enega zakonskega predloga do drugega, to lahko povzroča volatilitnost zbora.

d. Pravosodje, ki obstoja iz sodišč in javnih tožilcev, je pri upravljanju svojih funkcij samostojno in vezano samo na zakon, ki ureja njih organizacijo in pristojnost. Sodniki so lahko odstranjeni ali premeščeni proti svoji volji samo na podlagi sodne odločbe in v primerih, ki so predvideni v zakonu.

Vse sodne odločitve morajo biti utemeljene, t.j. bazirane na specifičnih zakonskih določilih.

e. Javna uprava bo urejena z zakoni glede organizacije, pristojnosti in načina imenovanja javnih funkcionarjev. Praviloma je dostop v službe javne uprave mogoč samo z natečajem.

2. Samouprava se tiče ureditve teritorialnih ali funkcionalnih edinic, dopuščenih in ustanovljenih za bolj uspešno delovanje, ki zahteva večjo pozornost krajevnim zahtevam ali pa posvečanju specialnim nalogam. K prvim spadajo občine in mesta, k drugim pa univerze, instituti itd.. Ustavno predvidevanje takih samoupravnih enot je potrebno, da imajo lahko ali posebne pravice, ki niso splošne dovoljene, ali pa delegacijo oblasti, ki sicer pripada državi.

3. ČLOVEKOVE PRAVICE IN SVOBOŠČINE tvorijo osrednji in najdaljši del ustave. V večini držav zavzemajo sedaj človekove pravice bolj obširno obravnavanje kot v preteklosti, vendar se mi zdi iz besedila, da jim slovenska ustava posveča posebno pažnjo, verjetno z namenom, da zagotovi državljanom polnost pravic v vseh ozirih, kar se je v preteklosti tako pogrešalo. Pazljivo ugotavljanje smisla pravic naredi vtis, da ta del ustave bolj posnema zapadno-evropske ustave kot severno-ameriške. V slednjih so pravice izražene v bolj absolutnih pomenih, s posledico, da je potem veliko interpretacij prepuščenih Vrhovnemu sodišču, da zaradi tega le-to postaja vedno bolj tudi zakonodajni organ.

Ustava Slovenije deli pravice in svoboščine v več kategorij:

a. osebnostne pravice, kot na primer: pravica do

- življenja (smrtne kazni ni),
- osebnostne svobode, razen v primerih določenih po zakonu,

- sodnega varstva in javnega sodstva, enakopravnosti pred sodiščem, imunitete pričevanja proti samemu sebi itd..

b. politične pravice: svoboda izražanja misli, tiska in javnega obveščanja:

- biti objektivno in resnično obveščen o vseh pomembnih slučajih,

- pravica staršev, da zagotovijo vzgojo otrok v skladu s svojim

prepričanjem,

- pravica voliti in biti voljen,

- pravica združevanja, itd..

c. ekonomske, socialne in kulturne pravice:

- pravica do lastnine, premoženja in dedovanja,

- pravica do izbire poklica in enakega dostopa službenih mest,

- pravica do socialne in zdravstvene varnosti,

- pravica do osnovnega in srednjega izobraževanja,

- pravica do kulturnega udejstvovanja, itd..

Zdi se mi, da je klasifikacija pravic in svoboščin preveč arbitrarna, če sploh potrebna ali važna. Kanadska razredba v fundamentalne svoboščine in demokratične, svobodnega gibanja ter legalne pravice in pravice enakosti, je mogoče bolj razumljiva.

Po večkratnem čitanju teksta in razmišljanju o pomenih posameznih določil, se mi zdi, da so nekatera od njih med seboj neskladna. Naj omenim le nekatere.

a. V preambuli omenjena svetost življenja je na prvi pogled zelo zaželjena temeljna usmeritev, vendar pa je lahko restriktivna, ker je le-ta samo eden od principov morale. Na drugi strani pa se lahko razvije v neke vrste panteistično bazo, od katerih se ena pojavlja na tem kontinentu pod imenom "Nova Doba" (New Age). Spričo slovenske kulturne tradicije ne vem, kaj naj bi bilo napačnega omeniti v preambuli Boga, kot je to v kanadski ustavi.

b. Eden od členov pravi: "Vsakdo ima pravico, da svobodno odloča o rojstvu otroka". Ta člen je zelo slabo formuliran. Prvič, kdo je mišljen pod "vsakdo"? Drugič, to bi morala biti bolj svoboščina kot pa pravica. In končno, ni ta člen le prikrito dovoljenje za splav, vključno preambulski svetosti življenja?

c. Člen, ki zagotavlja svobodo izražanja misli, kar zajema svobodo iskanja, sprejemanja in širjenja obvestil in mnenj, svobodo tiska, javnega obveščanja in izražanja ter svobodo govora in javnega nastopanja, nima pri teh pravicah nobene omejitve, četudi sta v nekem drugem členu tisk in javnost izločena iz sodnega postopka v interesu morale ali če to zahtevajo interesi mladoletnikov.

Ustavni predlogi bi morali bolj upoštevati zahteve morale, javnega reda in zdravja ter prevladujoči standard soseske. Saj so te in podobne omejitve vključene v raznih konvencijah OZN in Evropske Konvencije o Človeških Pravicah.

Seveda, ker razprava o tekstu ustave še traja, je možno, da so ti in podobni pomisleki že rešeni.

Če izrazim svojo splošno sodbo o predlagani ustavi, moram reči, da bo Slovenija z njo imela zelo sprejemljivo in moderno listino. Vendar, kot povsod, le čas bo pokazal, katere določbe se bodo izkazale nezadostne in celo potrebne spremembe ali dopolnitve.

Kar je važno poleg materialne vsebine ustave sta akta formalne deklaracije suverenosti in sprejetja ustave z referendumom in to s čim večjo večino. Ta dva koraka ji bosta pripomogla na položaj, kjer bo enakovrstna med narodi Evrope.

Slovenci v Kanadi se moramo v teh usodnih trenutkih vprašati, kako vlogo igramo pri njih in v čem lahko pomagamo. To je vzrok, zakaj sem dodal naslovu predavanja "...in slovenska emigracija". Z besedo emigracija mislim vse Slovence, ki se nahajajo tukaj, pa naj je bil njih vzrok izselitve kakršen koli, ideološki ali ekonomski. Po svobodnih volitvah se mora naš odnos do rodne domovine izenačiti, kar mora tudi pozitivno vplivati na odnose med nami samimi. Vsi smo lahko ponosni, da je bila Slovenija prva od narodov v Jugoslaviji, ki se je rešila vsiljenega režima in si s tem ustvarila možnost, četudi ne brez težav, gospodarsko se razviti po svojih sposobnostih in s svojimi prioritetami. Poleg ponosa pa imamo tudi obveznosti, ker nam ne more biti vseeno, kako hitro in s kako lahkoto se bo Slovenija lahko razvijala.

Naj tu omenim le nekaj akcij, ki bodo v bližnji bodočnosti potrebne in ki jih le mi lahko izvršimo. To so akcije, ki se jim mora vsak zaveden Slovenec pridružiti, ker končno tudi niso tako zahtevajoče.

1. Ob priliki obeh bližajočih se dogodkih v Sloveniji - referendumu o suverenosti in o ustavi - moramo seznaniti prebivalce in vladne kroge svoje nove domovine, kaj je izrečena volja slovenskega naroda in jim obrazložiti nje vzrok in pomen. To akcijo bo treba načrtovati, da bo časovna in pa tudi v resnici množična, t.j. zajemajoča vse zavedne Slovence po vsem kontinentu v taki meri, da bi jo lahko imenovali plebiscit solidarnosti vseh Slovencev do svoje rodne domovine. To je brez dvoma izvedljivo, gre za njeno suverenost!

2. V Kanadi bo čez dobrega pol leta ljudsko štetje, census. Leta 1981 smo se Slovenci slabo izkazali. Preveč se jih je javilo kot Jugoslovani, da je tako nemogoče primerjati število Slovencev v Kanadi z drugimi narodi. Hrvati so bili veliko boljši v tem oziru. Treba je podvzeti učinkovito akcijo, da bo vsak Slovenec štet kot tak.

3. Potem, ko je Slovenija postala demokratična, prihajajo na obisk v Kanado in ZDA člani vlade. Tudi ob teh prilikah je opaziti nekatere žalostne pojave, ki

jih je treba čim prej zatreti.

Brez dvoma je glavni namen teh obiskovalcev srečati čim več Slovencev, slišati njih mnenja in jim poročati o dogodkih, problemih in uspehih doma. Da so široka srečanja zelo potrebna, je razvidno iz nedavnega članka v Novi Reviji, kjer je napisal znan pisatelj, profesor in član vlade svoje vtise o emigrantih v Clevelandu, ki jih je dobil na podlagi pogovorov z zelo omejenim številom Slovencev, ki so očitno med seboj antagonistični. Slika zaradi tega ni posebno laskava, ker opisuje prepire in pristranosti, četudi ima pri slednjih tudi pisatelj sam svoj delež. Poročilo ni popolno, ker vzroki niso razčlenjeni in slika širšega kroga ni zajeta. Ni preveč zahtevno, če si želimo bolj objektivno in pravično sliko, četudi ne bo in ne more biti v vsem pozitivna.

Drugi namen obiskov pa je, da se pripravi obiskovalcem možnost seznaniti s sedanjimi težnjami Slovenije kanadsko javnost in odločilne činitelje z namenom, da bodo v kritičnem trenutku že bili seznanjeni s položajem in bili tudi prepričani, da je njih podpora ne samo upravičena, ampak tudi moralno imperativna.

Nedavno sem bil priča, ko je visok funkcionar iz Slovenije, namesto da bi srečaval po že aranžiranem programu vplivne kanadske funkcionarje in imel pol urni intervju na CBC, zaradi frivolne spremembe programa in zahrbtnega posega v spored, obiskoval tretje razredne poslance, o katerih se je izkazalo, da so bili le poslovni klienti diverzanta, ki je očitno imel pri srcu le svoj prid in definitivno ne koristi obiskovalca. Je "nadmudriti" postala tudi med Slovenci krepost?

Oprostite mi, da sem navedel ta eklatanten primer. Saj bi lahko rabil še nekaj drugih. Naredil sem to povsem iz prepričanja, da končno nekdo mora dvigniti glas proti patološkemu stremuštvo in hlinjenim nesebičnostim pretendentov, da taki načini ne postanejo samoumeven način pridobivanja doždevnega vpliva in navideznih zaslug. Ti žalostni pojavi ovirajo maksimiranje pravih slovenskih interesov.

4. Naj končam še z enim, bolj splošnim pa tudi bolj optimističnim predlogom. Četudi naši otroci v večini ne premorejo znanja slovenščine, kot - na primer - njih sorojaki v Argentini, se mi pa le zdi, da še vedno lahko ostanejo ponosni na svoj izvor, ostanejo integralni del slovenske skupnosti in se vključijo v podporo Sloveniji. V ta namen pa moramo z naše strani narediti vse, da bodo obveščeni o dogajanjih doma in o zgodovini in kulturi slovenskega naroda. Zelo umestno bi bilo organizirati sestanke, ki bi bili posvečeni le tem namenom. Pomislimo, na kak konkreten način bi to lahko dosegli.

Hvala lepa!

VPRAŠUJEMO

The Toronto Star je 17. decembra 1990 na strani C2 objavil nekoliko daljši članek: "Slovenians work to aid flood victims", ki ga je napisal dopisnik Joe Serge, pod kolono: Immigration

Zdi se, da so pobudniki tega članka želeli seznaniti kanadsko publiko z katastrofalno povodnijo v Sloveniji v začetku novembra, o kateri pa kanadski časopisi niso poročali niti besede, gotovo z namenom vzbuditi med Kanadčani zanimanje za pomoč pri tej naravni nesreči. Če je bil torej to namen članka, na žalost svojega cilja ni dosegel. Članek namreč bolj škodi kot koristi ugledu Slovencev v Kanadi. Predvsem je poln netočnih podatkov, zlasti pa je nesprejemljiv, ker med drugim o Slovencih daje sramotilne izjave. Ker ni naveden vir za te izjave, se lahko sklepa, da so te dale osebe, ki so v članku omenjene. Ker je med njimi tudi moje ime z laskavim, a nezaželenim atributom, želim takoj v začetku kategorično izjaviti, da podpisani pri sestavljanju tega dopisa nisem imel ničesar opraviti. Sodelujem sicer v cerkvenem Pastoralnem pododboru za zbiranje denarne pomoči poplavlencem, zlasti še kot lojalni štajerc in večletni dijak gimnazije v Celju, v okolici katere je povodenj naredila veliko škodo; mislim pa, da ni pravilno, da se v tak članek za karitativne namene mešajo še stvari, ki nimajo s poplavo nič opraviti, zlasti še, če so netočne, neresnične in če jemljejo ugled vsem Slovincem.

Tako je nesprejemljiva informacija o rivalrijah med Slovenci v Kanadi, o dokaj tolerantni omembi komunistično nadalje na strani 6

IZJAVA O PLEBISCITU

Slovensko državno gibanje, ki že vsa povojna leta s svojim mesečnikom SLOVENSKA DRŽAVA in drugimi publikacijami pogumno zagovarja, utemeljuje, prepričuje in širi med Slovenci slovensko državno idejo, poziva vse rojake v domovini, da se na dan zgodovinskega plebiscita, dne 23. decembra 1990 zavestno, s ponosom in odločno izrečejo z - DA - za svobodno, neodvisno, mednarodno priznano državo SLOVENIJO.

Slovenci razkropljeni po svetu imamo v tem, za usodo slovenskega naroda, važnem trenutku le pravico s podpisi izraziti svojim rojakom v domovini solidarnost in moralno oporo, zato Slovensko državno gibanje predlaga, da Slovenska skupščina s posebnim aktom odobri vse iz zdomstva poslane podpise, kot iskren doprinos k tej slovenski zgodovinski odločitvi in ukaže Volilni komisiji, da jih prišteje h končnemu številu.

Za Slovensko državno gibanje:

Dr. Mate Roesmann,
predsednik

Vprašujemo... nadaljevanje s str. 5

lonjenih Slovencev, z istočasno trdo izrečeni (ob)sodbi o "desničarskih ekstremistih", beseda, ki je v kanadski družbi najpogostejše istovetna s teroristi.

Skoraj ni potrebno omeniti, da te obtožbe lete na politično emigracijo, ki si je v 40 letih trdega dela, vzorno poštenega življenja ustvarila v Kanadi ugled, ki ga težko prekosi katerakoli druga narodnost.

Vprašujem se tudi ali je bilo umestno, da so organizatorji tega intervjuja vmešali v dobrodelno akcijo tudi razlago o organizaciji Kongresa. To bi lahko napravili ob posebni priliki. Zdi se, da tiskovni referent pri Pastoralnem pododboru meša to funkcijo z ono ki jo ima pri Kongresu.

Res škoda, da je taka neobjektivna ocena o Slovencih prišla v kanadsko javnost ravno v času, ko doma v Sloveniji glasujejo za neodvisnost. Kaj bodo na to rekli sedanji slovenski državniki, ki si prizadevajo dobiti priznanje te nove države v svetu. Ali nam Slovincem ne bo škodilo pisanje v Toronto Star o "desničarskih ekstremistih" (teroristih), fašistih, komunistih in prepiračih? PRIČAKUJEMO POJASNILA!

A. Kuk

VSEM PRIJATELJEM IN SODELAVCEM ŽELIMO

PRIJETNE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO!

VOĐSTVO IN UPRAVA SLOVENSKEGA DOMA NA PAPE AVE.

884 PAPE AVE., TORONTO, ONTARIO TEL. 463-2818

VSO POLNOST BLAGOSLOVA BOŽIČNE NOČI
IN SREČNO, VESELO NOVO LETO

želi

vsem prijateljem in znancem

JOE JEREB & SON CONSTRUCTION LTD.

40 Golf Valley Ln., Etobicoke, Ont., M9C 2K3

Tel.: 621-2474

POGAČAR REALTY LIMITED

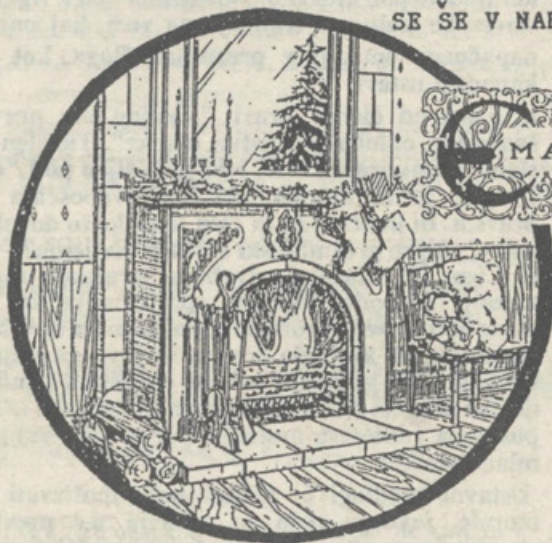
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN ZDRAVO NOVO LETO

ŽELITA VSEM KLIJENTOM IN PRIJATELJEM

IN

SE ŠE V NAPREJ PRIPOROČATA

EMA IN JOŽE POGAČAR

ABC Fire Door Testing & Manufacturing Ltd.

OBILO BLAGOSLOVA ZA BOŽIČ, ZDRAVJA IN SREČE V
NOVEM LETU ŽELI VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM

IN ZNANCEM

DRUŽINA LUDVIK STAJAN Tel.: 891-1680 Fax: 891-1630

920 LAKESHORE RD. E. MISSISSAUGA, ONTARIO L5E 1E1

**Zadovoljen božič
in
veselo Novo leto
želi**

ANSAMBEL KARAVAN

KLIČITE ANDREJA PAHULJE TEL. 255-4502
80-13th STREET, TORONTO, ONTARIO M8V 3H6

Blagoslovljene božične
praznike in
mirno, zdravo Novo leto

želi vsem znancem in
prijateljem po svetu

DRUŽINA AUGUŠTIN KUK

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
in SREČNO NOVO LETO

želita

VSEM PRIJATELJEM
in ZNANCEM

**VIKTOR IN ZORKA
ŽAGAR**

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
in SREČNO NOVO LETO

želi

VSEM PRIJATELJEM in ZNANCEM

PLATNAR BROS.
PLUMBING & HEATING LTD.

Metro Licence PH No.176

43 ALGIE AVE., TORONTO M8Z 5J9

Tel.: Bus. 255-6144
Res. 255-6019
255-6406

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želi
vsem prijateljem in znancem

**JOSE OSANA
CANADIAN
ACADEMY OF
MUSICAL SCIENCES
AND ARTS**

731 Brown's Line,
Toronto

Tel.: 259-9182 — 255-3550

BLAGOSLOV BOŽIČNE
NOČI
in
SREČNO NOVO LETO
želi

Lastnika: Frank in Paul Tomšič

1574 The Queensway & Atomic Ave.

Tel.: 255-1496

"V edinstveni lepoti naših gor
in njih okamenelih besedah je
vklesana resničnost in prvobitnost
SLOVENSKEGA NARODA
in njega nezlomljiva volja po
SVOBODI in SUVERENOSTI..."

Paul

Blagoslovljene božične praznike
in srečno Novo leto

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ
in
ZADOVOLJNO NOVO LETO
želi

vsem prijateljem in znancem
DRUŽINA L. JAMNIK

Blagoslovljene božične praznike in srečno
ter zdravo Novo leto
želi družina

ŠUŠTERŠIČ,
Grimsby, Ontario

DELAVNI ODBOR ZA SLOVENSKO DRŽAVNO GIBANJE

ŽELI

SOMIŠLJENIKOM IN PRIJATELJEM PO VSEM SVETU

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN URESNIČENJE

SLOVENSkih CILJEV V NOVEM LETU

VESEL BOŽIČ
IN SREČNO NOVO LETO

želita

vsem znancem, prijateljem in odjenalcem
John in Sonja Kodrič z družino

ALDERWOOD MEAT MARKET
MESNICA IN KLOBASIČARNA

880 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3W2

Tel.: 251-0209

Vesel Božič in zadovoljno novo leto
žele
Somišljeniki slovenske državne ideje v
Clevelandu, USA.

Vesel Božič in zadovoljno novo leto
ŽELI
SLOVENSKA NARODNA ZVEZA V AMERIKI
CHICAGO, ILL.

Voščila za BOŽIČ in NOVO LETO
ter najboljše želje za ureničenje slovenskih
ciljev pošiljajo somišljenikom v Sloveniji in po
svetu prijatelji v Washingtonu.

Vesel Božič in
zadovoljno Novo leto

SLOVENSKA NARODNA ZVEZA V
KANADI

Andrej Markeš

odvetnik in notar

hvaležen vsem klijentom

se priporoča prijateljem in rojakom

ter vsem skupaj želi božičnega miru

in blagoslovljeno Novo leto 1991

BASSEL, SULLIVAN & LEAKE
Commerce Court West, Suite 1800
Toronto, ON M5L 1H4 Canada

Tel.: (416) 362-2100

EMILIAN
JEWELLERY LIMITED
BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

ŽELITA DRUŽINI:

EMIL IN STEVEN SLOKAR

1964 Wilson Ave. pri Keele 638-1888
1700 Wilson Ave. pri Jane 249-3240
Nova lokacija:
2225 Erin Mills Parkway,
EATON's Sheridan Place, Mississauga,
Tel. 855-2477

KOMPAS EXPRESS

Slovenska Potniška Agencija

741 Bloor St. W.
Toronto Ont. M6G 1K8

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
in SREČNO NOVO LETO
želi vsem Slovencem

Peter Urbanc
Dr. Karel Žužek
Tel.: 534-8891

BLAGOSLOV BOŽIČNE NOČI
in
SREČNO NOVO LETO

svojim članom in prijateljem ter vsem Slovencem,
ki so dobre volje, v domovini in po svetu.

želi

Društvo slovenskih domobrancev
Z. S. P. B. „TABOR“ v Torontu

Blagoslovljen Božič in uspeha polno
Novo leto želi prijateljem po vsem svetu

DRUŽINA
PETER PAVLIN

Vesel Božič in srečno Novo Leto

želi

DRUŽINA PEPEVNAK

Lastniki PLANINA RANCH
in SITZMARK SKI KLUB.

žele klijentom,
prijateljem in znancem

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ

in

SREČNO NOVO LETO

PREJEJ SMO:

Izjava ob
plebiscitu

Glede na to, da je politično
vodstvo Republike Slovenije
skupaj z vsemi političnimi stran-
kami že sklenilo izvesti med dr-
žavljeni naše republike plebiscit,
na katerem naj bi naši državljani
izrazili svojo voljo glede samo-
stojnosti naše republike, želi ko-
misija Pravičnosti in mir pri Slo-
venski škofovski konferenci naj-
prej podpreti to zamisel, ker jo
ima za povsem skladno z načeli
demokracije in moralnim nače-
lom o pravici do neodločbe
naslov.

Pri tem želi komisija poudari-
ti, da gre za eno najpomembnej-
ših in najodločilnejših dejanj iz
zgodovine našega naroda. Malo-
katero dejanje iz preteklosti se
lahko primerja s njim. Želimo bo-
mo edinstveno priložnost, da
vsemu svetu pokažemo našo zahte-
vo in našo pravico do samostoj-
nosti. Ko se naši predniki skoli
stoletja ohranjali svoj jezik in
kulturo, so nas pripravljali tudi
za ta trenutek. Od izida plebiscita
bo v veliki meri odvisna vsa
naša bližnja, mogoče pa tudi
daljna prihodnost.

Dejanje plebiscita zahteva to-
rej skrajno odgovornost. Komisija
ne namerava spodbujati no-
bene neodgovornosti in zaleta-
vosti. Toda prav tako odklanja
vsako širjenje strahu in neodloč-

nosti. Zastrahovali so nas že za-
čeli nekateri predstavniki zvez-
nih ustanov, kot sta policija in
armada. To ni prvič. Hujše je, da
se tudi v nekaterih naših sred-
stvih javnega obveščanja že po-
javljajo glasovi, ki sejejo dvom,
omahljivost in zagovarjajo preti-
ranjo previdnost, ki nima nič
skupnega s pravo razsodnostjo
in zrelim pogumom, temveč je
povezana s preračunljivostjo in
dobičkarstvom. To lahko izhaja
iz tistega praktičnega materializ-
ma, ki se je pripravil odpove-
dati osebnemu dostojanstvu in
časti za večje gnotno udobje, ki
je v tem primeru povrh še zelo
negotovo. Tako početje ima ko-
misija za skrajno škodljivo, ne-
moralno in demoralizatorsko.
Tudi če bi naš plebiscitni izglaso-
vana samostojnost za dolocena
čas zahtevala kakšno gnotno žr-
tev, ne sme biti nobenega dvom-
a, da moramo pred materialne
koristi postaviti življenje v časti
in dostojanstvu, žrtve pa mora-
mo prenašati solidarno. Zato se
na plebiscitu ne bomo izrekli
samo za samostojnost ali proti
njej, temveč si bomo s temi de-
jem pisali tudi spravevalo o na-
rodni zavesti in pogumu.

prof. dr. ANTON STRES,
predsednik komisije Pravičnosti
in mir

Z belih poljan našega posestva pošiljamo pristrčna voščila za srečen Božič in blagoslovljeno Novo leto vsem prijateljem in znancem, ki so blizu in daleč.

STANRIKA FARMS LTD.
R.R. # 5 ORILLIA, ONTARIO L3V 6H5

Stanko, Jožica, Stanley in Erika Šajnovič

VESEL BOŽIČ IN
SREČNO NOVO LETO

KUKS

GINSENG
(Panax quinquefolium)

FARM

Planina Ranch
Muskoka, Canada

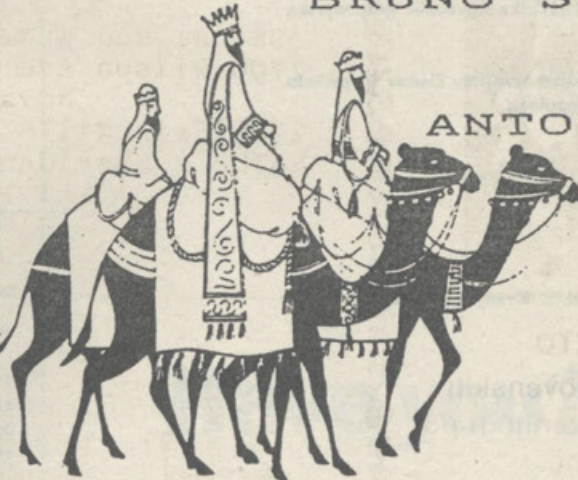
439-8387

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN
SREČNO NOVO LETO
VAM ŽELITA

BRUNO S FINE FOODS
IN
ANTON BAVDEK

Imamo vedno sveže meso, okusno prekajeno meso, in klobase, tudi krvavice. Priporočamo se, če pripravljate gostije, banke, ali slično. Dostavljamo na dom brezplačno. Po zelo ugodnih cenah Vam postrežemo kar v štirih trgovinah.

2055 Avenue Road, južno od Wilson Ave. Tel. 481-6973

4242 Dundas Street W. in Royal York Rd. 234-1106

1900 Dundas Street in Mississauga Rd., 823-4207

1541 Bayview Avenue na Leaside 480-2402

Blagoslovljen Božič
in
uspešno Novo leto

želi vsem delavcem in znancem

GRADBENO PODJETJE

Jože Kastelic Ltd.

10 KEYWELL COURT, Toronto, Ont. M8Y 1S6
255-2085

ZAMBIJSKI MISIJONARJI

VOŠČIMO VSEM PRIJATELJEM MISIJONOV
IN NJIH DOBROTNIKOM

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN MILOSTI POLNO
NOVO LETO

Blagoslovljene božične praznike
in srečno Novo leto

želi

Marko

Marko Jomnik
Creative Director

MARKO CREATIVE PRODUCTIONS INC.
245 YORKLAND BLVD., SUITE 302
NORTH YORK, ONTARIO M2J 4W9 TEL. 756-0171
FAX 756-2165

SLOVENSKA GOSPODARSKA ZBORNICA
(SLOVENIAN CHAMBER OF COMMERCE)
USTANOVljena V PROVINCI ONTARIO
TORONTO - CANADA

Skupina slovenskih poslovnih ljudi in samostojnih poklicov je od 15. oktobra 1989 pripravljala osnove gospodarske ustanove v območju province Ontario. Letos oktobra je dosegla legalni statut in tako postala integralni del tukajšnjih (slovensko-kanadskih) organizacij.

Zbornica bo delovala kot nepridobitna organizacija, ki bo pomagala kanadsko-slovenskim gospodarskim, poklicno stanovskim in finančnim združenjem ter posameznikom. Zbornica bo tudi razlagala gospodarske premike našega območja in novo gospodarsko politiko Slovenije. Organizirala bo simpozije za slovenske in kanadske gospodarstvenike in vzpostavljala zveze s podjetji, ki so zainteresirana širiti svoja obzorja na teh področjih. Zbornica se bo trudila vzpostaviti sodelovanje z vsemi območji kjer prebivajo Slovenci (na Koroškem, Primorskem in Porabju) in bo omogočala poslovno informativno izmenjavo s severnoameriškim (kanadskim) gospodarskim prostorom. Posredovala bo informacije o gospodarski zakonodaji in o političnih zadevah ter predstavljala potencialne slovenskega gospodarstva teh območij in njih vključevanje na severnoameriška tržišča. Na lokalnem področju ima namen sodelovati in pomagati prikazati pozitivno slovensko gospodarsko podobo in predstaviti slovenske podjetnike, znanstvenike in predstavnike slovenske gospodarske zmogljivosti tukajšnjemu območju.

Slovenska Gospodarska Zbornica naj s svojim delovanjem utrdi osamosvojitve članov in prikaže kanadskemu gospodarskemu kompleksu slovensko gospodarsko prisotnost.

Slovensko Gospodarsko Zbornico vodijo:

Predsednik : J. Slobodnik, podjetnik
Podpredsednik : dr. Z.A. Verbič
Tajnica : Ema Pogačar, realtor
Blagajnik : M. Medved, C.A.
Člani odbora : J. Kastelic, podjetnik, A. Klemencic, advokat, S. Kranjc, manager,
C. Vipavec, advokat, J. Žoldoš, podjetnik

Naslov : Slovenian Chamber of Commerce
57 Anderson Avenue, Toronto, Ontario
M5P 1H6 - Canada

Telefonska številka : Canada - 416 - 489 - 8331
FAX številka : Canada - 416 - 251 - 0029 (Attn. Mr. A. Klemencic, B.Sc., LL.B.)
Canada - 416 - 625 - 5417 (Top Grade Machine, Attn. Chamber of Commerce).

Toronto, 11. decembra 1990.

Veseli Božič in srečno novo leto 1991 vsem ! Dr. Z.A. Verbič

POMAGAJTE
ŽRTVAM
POPLAVE
V
SLOVENIJI !

Office of the
Premier
Cabinet du
Premier ministre

Legislative Building
Queen's Park
Toronto, Ontario
M7A 1A1
Hôtel du gouvernement
Queen's Park
Toronto (Ontario)
M7A 1A1

December 14, 1990

Dear Readers:

I would like to take this opportunity, on behalf of my family, my colleagues at Queen's Park and the Government of Ontario, to wish you and your loved ones all the best of the season.

We are facing tough times, but the people of Ontario, have the determination to work together.

My warmest good wishes for a healthy and happy 1991!

Sincerely,

Bob Rae, Premier

SLOVENSKI KOMUNISTI SPLETKARIJO

Žalne svečanosti v spomin pobitih domobrancev, nad vse dostojanstvena v Teharjah in že prej v Kočevskem Rogu, Crngrobu in Krimski jami, kjer je bilo, sicer neznatno, tudi zaznati sodelovanje komunistov, neznatno, kajti niti zviti komunist Milan Kučan v Kočevju ni mogel spregovoriti v svojem "nagovoru" besede domobranci, ki jim je bila spominska slovesnost namenjena, so bile poklon žrtvam brezvestne, nečloveške in protislovenske komunistične partije Slovenije. Bile pa so te svečanosti tudi poziv, da se Slovenci pošteno zamislijo v način delovanja komunistov, ki so si lastili in si še laste pravico, da samovoljno razpolagajo s človeškimi življenji, da si brez osnove in brez razlogov ter brez vsakega predpisa lastijo pravico ožigosati z lažni njim neljube tekmece z nad vse sramotilnimi nazivi, in da si čisto hladno in hinavsko dovolijo delati zlo in to isto zlo naprtiti drugim kot njihova lastna zla početja. Tako so pokopavali komunisti ljudi, ki so jih sami pobili pri Sv. Urhu in nato kričali na ves glas, da so to domobranske žrtve. Seveda, komunisti hočejo za vsako ceno oblatiti v javnosti svoje nasprotnike istočasno pa izboljšati pojmovanje o sebi, svoj "image", kot se danes sliši iz časopisne slovenščine v Sloveniji. Prav zato se norčujejo z narodno spravo in omalovažujejo vsako prizadevanje, ki naj bi privedlo Slovence do sprave.

Misel o spravi in spravi je proti vsakemu pričakovanju našla več sprejema med slovensko politično emigracijo kot pa med komunisti. In vendar, sprava je v prvi vrsti koristna komunistom, jim je nad vse potrebna; če sprava pomeni odpustanje, potem bi Slovenci morali odpustiti prav komunistom zelo veliko, neizmerno veliko, več kot veliko in celo morda preveč. Toda! Komunisti se ne marajo zadovoljiti z odpustanjem odločeni so še nadalje voditi ideološko vojno in še nadalje uporabljati z vso trdovratnostjo svojo komunistično taktiko in svoje komunistične navade ter blatiti svoje tekmece in svoje nasprotnike. Če so bili na volitvah poraženi, nič ne de, saj imajo svojo "vlado v senci" - in ta vlada v senci ima v rdečih medijih v Sloveniji veliko pozornost. Če že ne toliko kot dejanska vlada, ima vlada v senci - sramota, ki bi jo morali obžalovati - vso naklonjenost medijev v Sloveniji, kar za Peterletovo vlado ne drži. Preko teh medijev so začeli zdaj komunisti, kakorkoli se že imenujejo in v karkoli se na zunaj skušajo preleviti, vedno močneje kričati o namišljenem sodelovanju z okupatorjem, o narodnem izdajstvu slovenskih domobrancev in slovenske politične emigracije. Uporaba žaljivih besedi jim je vsakdanja navada, zato se ni čuditi, če je celo rektor ljubljanske univerze Sket, zadnji boljševik, v svojem uradnem razpravljanju o stanju na univerzi zapisal nečedno besedo "ritoliznik", besedo, ki bi se je celo preprost človek izognil v zasebnem pismu prijateljem. Psovke naj bi njihovo

krivdo omilile ali pa vsaj opravičile, da svojo krivdo, svoj zločin, mučenje in pokol slovenskih domobrancev in z domobranci skupaj mnogih civilnih žrtev, ki so jih prav tako pobili brez sodnega procesa, prikazale kot nekaj, kar se je dogajalo na obeh straneh. To nikakor ni res. Tudi, ko so bili domobranci pobiti, ni bilo več vojne in domobranci niso bili več vojaki. Zato ni primerjave, četudi bi mogli spregledati dejstvo, da so "partizani", kot je dejala Spomenka Hribar ob Krimski jami, "ponoči potrkali na vrata, zato da bi odpeljali gospodarja". In gospodarja ni bilo nazaj in koliko gospodarjev, ki se niso nikoli vrnili! Komunisti pa trdovratno prikazujejo umor domobrancev, kot nekaj, kar se je pač zgodilo na eni strani. V kolikor pa celo sami tega ne verjamejo, pa vsaj kot nekaj, kar bi se dogodilo prav tako v primeru domobranske zmagne in bi oni bili domobranska žrtve. In tudi to laž venomer ponavljajo.

Da bi si olajšali vest - pravzaprav jim ni mar, da bi si olajšali vesti posebno če verjamejo, da vesti sploh nimajo, so pa izbrali Veljka Rusa, ali pa si je v njihovem imenu sam izbral posebno poslanstvo, da spet napiše eno varianto revolucije, čisto novo in povsem drugačno, pod naslovom "Sedem krogov narodne sprave" (Delo, 10. nov.). Kakšna nadutost od strani Rusa in koliko gorostasni laži! Zanj sploh ni bilo revolucije, bila je vojna in spopad med slovensko duhovščino (sic!) in slovenskimi komunisti. Rus pozablja, da so celo nekateri komunisti, gotovo veliko modrejši od njega, priznali, da so se ljudje organizirali v vaške straže sami. Ni mu, da bi preveril resnico, da bi prisluhnil, kar o tem pravi Spomenka Hribar (govor ob Krimski jami): "Ljudje, ki so partizane v začetku sprejemali odprtih src in rok, so počasi postali nezaupljivi, nato oprezní, nato so se dogovorili, kako se bodo obvarovali nočnih obiskov... nato so se oborožili v t.i. vaške straže. Vsi vemo, tudi Veljko Rus, da so vaške straže nastale zaradi krajevnih potreb, zaradi komunističnega nasilstva proti nezavarovanemu prebivalstvu, posebno še med kmeti po slovenskih vaseh. Le kako naj bi to bilo izdajstvo, sodelovanje in paktiranje Hitlerjem - samo komunisti, tudi slovenski, so z njim paktirali. Paktirali javno, vse do Hitlerjevega napada na Sovjetsko zvezo; tajno pa ves čas vojne ali manj pogosto, da so se tako lahko osredotočili v borbi proti slovenskim nasprotnikom, ki so jim edini bili nevarni, kajti nemški okupator jim ni bil, italijanski pa jih je stalno podpiral. Prav zato je bila celotna NOB zlagana, bila zgrešena in nepotrebna, bila le krinka revolucije, ki je požrla tudi mnogo svojih ljudi (Dachavski procesi), ki je prišla v slovensko zgodovino kot vzrok komunistične strahovlade in vseh njenih zablod in grozodejstev skozi dobo 50 let.

c.m.

J. Chrétien, Leader of the Liberal Party of Canada, with his family.

MEILLEURS VOEUX SEASON'S GREETINGS

Alvin et Jean Chrétien
et leurs petits-enfants

"V Jugoslaviji lahko vsak čas izbruhne državljanska vojna. Osmiino Srbije, največje izmed šestih republik zvezne države, sestavlja pokrajina Kosovo, v kateri imajo večino prebivalci Albanci, ki zahtevajo neodvisnost od Beograda. Srbi so tudi v sporih s

Hrvati. Slovenija bo verjetno prihodnje leto oklicala popolno suverenost in zahtevala, da Jugoslavija postane konfederacija neodvisnih republik. Če se bo centralna vlada temu upirala, se utegne Slovenija odcepiti, kar bo vplivalo, da bo tudi Hrvatska zapustila federacijo".

IZ SVETOVNEGA TISKA

EVROPA 2000: NOVE MEJE, NOVE NEVARNOSTI
NEWSWEEK, 26. novembra 1990:

RAZSTAVA AKVARELOV AKAD. SLIKARJA BOŽIDARJA KRAMOLCA

TED KRAMOLC · LASTNI PORTRAT · AKVAREL 1982.

V Franklin Carmichael Centre je 1. in 2. decembra razstavil 50 svojih akvarelov slov. akad. slikar Božidar Kramolc.

Center se nahaja v skrajno severno zapadnem delu Toronta, svoj čas imenovanem Thistletown. Ima zanimivo preteklost. Ustanovila ga je leta 1951 zdaj že pokojna zdravnica dr. Anne Curtain, ki se je ljubiteljsko ukvarjala s slikarstvom. Njen učitelj je bil znameniti kan. slikar Franklin Carmichael, član slavne "The Group of Seven" in ustanovitelj prestižnega društva 'Canadian Water Color Society'. Glavno poslopje Centra "Log cabin" stoji na štiri 'akerskem' zemljišču, sredi vrtov in smrekovega gozdička. Tam je še manjša stavba, kjer je večerna šola za risanje in slikanje. Oskrbuje ves ta prostor zdaj The City of Etobicoke, kateremu je dr. Curtain zapustila posestvo. Center zaposluje štiri umetnike - učitelje, med temi je tudi B. Kramolc, ki poučuje risanje - akta in akvarel - . Po pričevanju umetnika je pričujoča razstava izbor iz obširnega opusa ca. 200 akvarelov, ki so nastali v zadnji desetih letih.

Še prej, junija letos, je slikar poslal v Slovenijo 12 skrbno izbranih del, tudi akvarelov za razstavo slovenskih izseljenskih umetnikov, ki je bila v novomeškem muzeju in zdaj potuje v Ljubljano, kjer bodo razstavo odprli v Mestnem muzeju meseca marca. Motivično obsega torontska razstava pokrajino, cvetlično tihožitje in figuraliko. Med pokrajinami so tudi vedute iz Ljubljane, Novega mesta in Dolenjskih toplic.

Akvarel je v Kanadi in Ameriki zelo priljubljen in važen del severnoameriške slikarske kulturne tradicije. Za to so posredovali predvsem nedosegljivi mojstri kot: John Sargent, Homer Watson, Andrew Whyett, Edward Hopper, v Kanadi David Milne, Franklin Carmichael, Karl Schaefer. Akvarel je zaradi dosežkov teh mojstrov tu enakovreden olju, če ga že ne presega in ga nekateri imenujejo "Ameriško tehniko".

(Zanimivo je, da v Sloveniji, katere mehka in v večne meglice zavita, torej za akvarel idealna pokrajina, razen Franceta Slane, nima pomembnih ustvarjalcev.)

Razstava B. Kramolca je bila deležna lepega obiska kot tudi finančnega uspeha.

Zaslужila bi tudi podrobno in strokovno oceno.

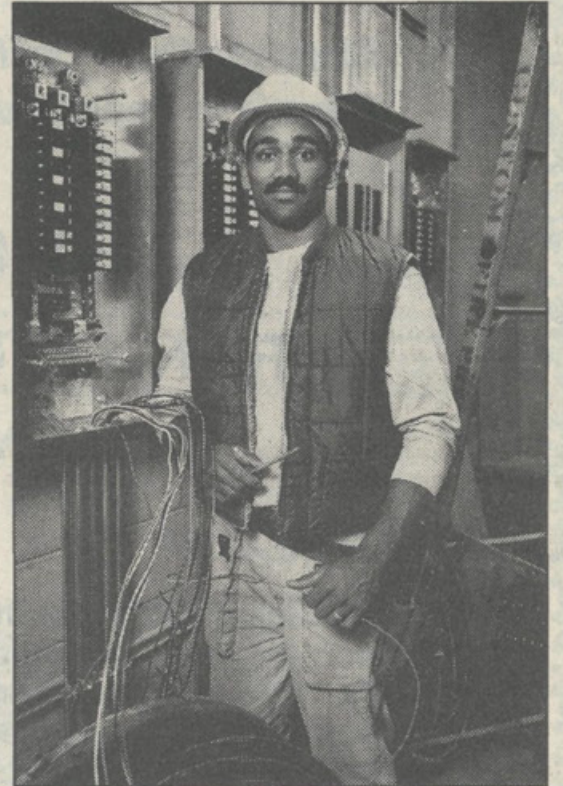

TED KRAMOLC · KRISTUS MED DELAVCI · AKVAREL 1989

PODPIRAJTE
NAŠ LIST S.D.

I've prepared for the GST.

Have you?

Now is the time to register.

Are you ready for the proposed GST? If not, now is the time to register and prepare. Registration applies to anyone involved in a commercial enterprise. This includes fishing, farming, professional services and many activities carried out

by non-profit organizations.

Revenue Canada is ready to assist you with information on:

- How to register and the benefits of doing so
- What the GST means to your operation
- Simplified accounting options and administrative procedures
- Rebates of the Federal Sales Tax
- How to recover GST on business purchases
- GST return and filing options

Contact us today.

Drop by the
Revenue Canada
Excise Office
nearest you,
Monday to Friday,
9:00 a.m. to 5:00 p.m.
or
pick up a Registration
form at your local
Post Office.

Canada's GST. It's good business to prepare now.

Revenue Canada
Customs and Excise

Revenu Canada
Douanes et Accise

Canada

Toronto v jeseni

zvestih ljudi, kjer v besedi, pesmi, glasbi, letos še v plesu ohranjajo slovensko kulturo dežele med Muro in Rabo. Denarni dohodki Prekmurskega večera so namenjeni gradnji župnišča v Gornjem Seniku, ki bo obenem novo kulturno središče Porabskih Slovencev.

Zadnja novemberska nedelja pri Mariji Pomagaj je vedno v znamenju KŽL, ki z zajtrkom in kosilom v dvorani zbira denarno pomoč za mnoge potrebe doma in po svetu.

V adventnem času se zresimo. Duhovno življenje si obogatimo z duhovnimi vajami v hiši Kraljice Apostolov v Mississauga (30. nov., 2. dec., in 7. do 9. dec).

Lepa domača navada obiska sv. Miklavža še živi pri nas. V obeh cerkvenih dvoranah je razveselil prijazni svetnik mnogo otrok.

Tudi slovenski Hamilton je obiskal.

Na kulturnem polju: Igralski skupini pripravljata nove predstave. Pri Mariji Pomagaj se snuje nov mladinski pevski zbor. Mladi glasbenik Janko Kastelic pa s svojimi pevci ustvarja lepote cerkvene glasbe.

V New Torontu je gostovala gledališka skupina društva lipa Park z odlično predstavo drame "Prisega o polnoči". Belokranjski rojak, prof. Mihelčič, pa je poleg odličnih obiskovalcev in predstavnikov slovenske vlade (dr. Franc Vrevc, dr. France Bučar, dr. Jože Mencinger, dr. Vencelj) s samostojnim glasbenim nastopom prinesel pozdrave domovine. In mladina je merila svoje kulturne sposobnosti na slovenskem 'Talent show' v dvorani Breznadežne...

Razpoloženje božičnih praznikov. Ob večerih se užge ob hišah tisoče barvanih luči... Bog prihaja in Njegova ljubezen. Prižgimo Mu lučko v svojem srcu, da ne bo šel mimo nas, da bo ostal z nami, da homo novi ljudje za nove čase.

Anica Resnik

V jesenskih mesecih, po poletnih potovanjih in brezskrbnih dneh počitka po naših taboriščih, se začenja v slovenskih skupnostih nova doba srečanj in dogodkov.

Sredi septembra smo romali v Midland k cerkvi kanadskih mučencev, da poživimo svojo vero, počastimo spomin slovenskih žrtev revolucije in srečamo znance iz mnogih ontarijskih krajev.

Društva vabijo na zadnje piknike in vinske trgatve, dokler je še kaj dolgih ur in sonca. V tem času praznujemo Baragov dan. V oktobru pa zažive naše dvorane in prostori okoli cerkve.

Slovenska šola začne z rednim poukom, cerkvene organizacije kličejo člane in članice k sestankom in sejam, kjer opravijo mnogo dobrih del (KŽL, diakonija, Vincencijeva konferenca, Misijonski krožek z letno tombolo, Zveza mož in fantov). Folklorne skupine in mladinski zbor začno z novim programom. Skavtske skupine ožive. Pri Mariji Pomagaj pa mladina skupine Nagelj poleg rednih vaj pripravlja še kavo obiskovalcem nedeljskih maš.

Zahvalni dan je potekel v znamenju zahvale Bogu in dobrih del. Za Vincencijevo konferenco smo zbrali tovrstni obleke, za Canadian fund for Children (Dr. Simone) pa denar in zalogo hrane. Praznik Vseh svetih in vernih duš... obiskopokopališč, kjer počiva že mnogo naših ljudi in molitve za pokojne...

Slovenci smo družabni ljudje. To nam priča koledar jesenskih banketov; končni namen je vedno pomoč bližnjemu in vzdrževanje domov in dvoran; Domobranski večer, Dom Lipa, Martinovanje itd..

11. novembra je slovenska skupnost uradno sprejela novega torontskega nadškofa dr. Alojzija Ambrožiča. V cerkvi Breznadežne so pri sv. maši prepevali pevci obeh slovenskih župnij, mladina v narodnih nošah in skavti pa so dali dnevu slavnostno podobo.

18. novembraso se Prekmurski rojaki v dvorani pri Mariji Pomagaj predstavili z lepo kulturno prireditvijo v režiji Lojzeta Žižka. To je že tretji nastop pridnih in

**Blagoslovljene božične praznike
Zdravja in uspeha polno novo leto vam želi**

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA JANEZA E. KREKA

URADNE URE:

V ponedeljek od 10 podoldne do 4 popoldne
V torek od 10 dopoldne do 8 zvečer
V sredo od 10 dopoldne do 4 popoldne
V četrtek od 10 dopoldne do 8 zvečer
V petek od 10 dopoldne do 8 zvečer
V soboto od 10 dopoldne do 1 popoldne

V NEW TORONTO

V torek od 5 popoldne do 8 zvečer
V četrtek in petek od 1 popoldne do 8 zvečer
V soboto od 9 dopoldne do 12 opoldne.

646 Euclid Ave., Torontò M6G 2T5
Tel. 532-4746

731 Brown's Line, Toronto Tel. 252 6527
John E. Krek's Slovenian Credit Union

V SKUPNOSTI IN ZAJEMNOSTI JE MOČ!

**Vesel Božič in
zadovoljno Novo leto**

Župnijska hranilnica in posojilnica "Slovenija"

Vam nudi razne finančne usluge: Posojila za hiše,
avtomobile, potovanja, študij itd. Vaši prihranki pa se
obrestujejo po najvišji možni stopnji.

**Poslužite se naše
slovenske finančne ustanove!**

URADNE URE

na Manning Ave., Toronto

Torek - sredo	10 a.m. - 3 p.m.	
Četrtek - petek	10 a.m. - 8 p.m.	
Sobota	10 a.m. - 1 p.m.	Tel.: 531-8475

na 739 Brown's Line, Toronto

Torek - sredo	10 a.m. - 3 p.m.	
Četrtek - petek	12 p.m. - 8 p.m.	
Sobota	10 a.m. - 1 p.m.	Tel.: 255-1742

v Hamiltonu pri sv. Gregoriju Velikem

Vsak petek od 4h do 8h zvečer.
Sobota - 10 a.m. - 1 p.m. Tel.: 578-7511